

# Care talks

Korte workshop contact in Proactieve  
Zorgplanning



***BEATRIJS HOFLAND- GEESTELIJK VERZORGER***

# INHOUD

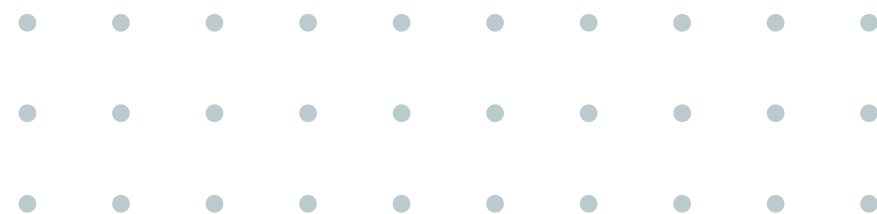
01. GESPREKSSTARTERS MET  
PRAKTISCHE VRAGEN

02. KENNISMAKEN MET DE DEEP  
LISTENING-BENADERING VAN  
ROSAMUND OLIVER

03. OEFENEN VAN HET  
LUISTERRASTER VAN ERHARD  
WEIHER

## Doel

BEWUSTWORDING VAN DE  
EIGEN LUISTERSTIJL EN DE  
INVLOED DAARVAN OP PZP-  
GESPREKKEN



# Waarom zou je dat (niet) doen?

De dood benoemen = hem dichterbij halen?

Patiënten zijn daar helemaal niet aan toe

Ik ben daar niet voor opgeleid

We hebben daar geen tijd voor!

Erkennen van de situatie van de patiënt

Goede zorgverlening mogelijk maken

Goed levenseinde, leven en sterven mogelijk maken

Curatieve en palliatieve zorg zijn gelijkwaardig



## Gespreksstarters

- Kunnen we praten over hoe u de toekomst ziet?
- Door over de toekomst te praten, kunnen we ons voorbereiden. We bespreken wat nu en in de toekomst belangrijk voor u is en welke zorg daarbij past.
- Ik wil graag goede zorg bieden, maar daarvoor moet ik weten wat ú als goede zorg ziet, welke zorg bij u past. Kunnen we het daarover hebben?
- Sommige mensen vragen zich af 'wat als mijn gezondheid verslechtert?' Kunnen we daarover praten?
- Sommige mensen hebben ideeën over welke zorg en behandelingen ze in de toekomst wel of niet willen. Denkt u daar weleens over na?





# Deep Listening volgens Rosamund Oliver



- Open oren: hoor de woorden
- Open hart: voel wat onder de woorden leeft
- Open geest: laat aannames los

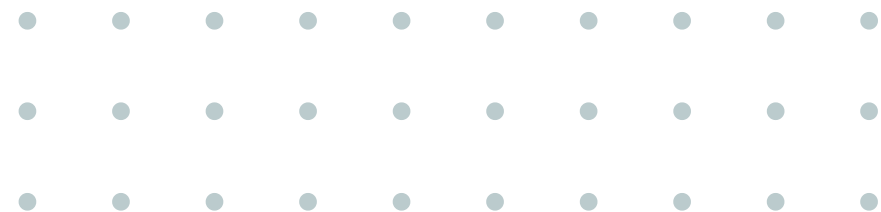
## Hoe?

- Volledige aandacht
- Op je handen zitten
- Uitnodigende vragen stellen

01. VERTEL?!

02. WAAROM IS DAT BELANGRIJK  
VOOR JE?

03. EN WAT NOG MEER?



3 GOUDEN  
VRAGEN

# Deep listening

Zoek de zin



EMOTIE

Ik begrijp niet dat dit me overkomt

Zoek de zin



NACHTRUST

Ik heb vannacht weer niet kunnen slapen

Zoek de zin



BEZOEK

Ik hoop dat mijn familie vanmiddag komt

Zoek de zin



ENERGIE

Als ik maar niet zo vermoeid was

Zoek de zin



GEBED

Ik bid altijd om genezing maar ik geloof dat ik niet verhoord word

Zoek de zin



LEVENSMOE

Soms denk ik, het hoeft niet meer

Zoek de zin



DOOD

Ik wil niet als een kasplantje eindigen

Zoek de zin



LEVEN

Ik wil nog wel doorleven, voor mijn kinderen

## En?

- Hoe voelde het om echt gehoord te worden?  
Wat deed je als luisteraar bewust anders?
- Wat merkte je op in je lichaam of houding?

# Luisterraster



1



## -Feiten -

feitelijke uitspraak: 'dit is er gebeurd/dit is er nu...'

2



## -Emoties -

gevoelens: 'ik voel me...'

3



## Biografie

sociale identiteit: 'ik was/ ben iemand die...'

4



## Zingeving - spiritualiteit-

zonder dit is er/voel ik me/ben ik...  
of: zo belangrijk is dit voor me...

In elk verhaal zijn alle lagen verweven!

## Vragen die je kunt stellen:

- Wat is nu belangrijk voor je?
- Wie is je tot steun?
- Hoe kan ik je daarbij helpen?



# Defenen met luisterraster

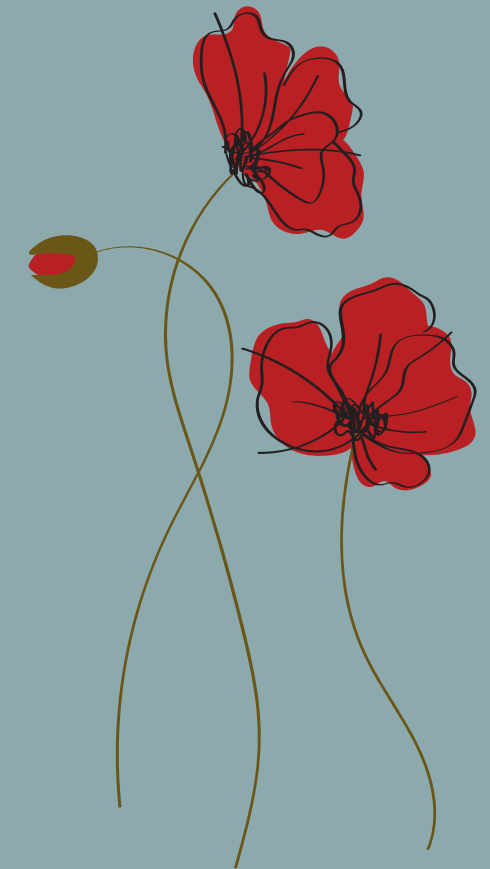
Casus 1: patiënt vertelt je: "Ik heb altijd op de kleinkinderen gepast. Maar als dat niet meer kan, dan hoeft het voor mij niet meer."

Casus 2: patiënt merkt op: 'Ik wil niet als een kasplantje eindigen'

Wat zou er kunnen spelen op de verschillende lagen in je casus?

- o Feiten
- o Emoties
- o Identiteit
- o Zingeving/spiritualiteit

– Op welke lagen zou jij willen reageren?





# Doorverwijzen

Wat doet een geestelijk verzorger?

## Eerste hulp bij zinverlies

### GEESTELIJKE VERZORGING



#### ETHIEK

**Wat:** Stimuleren ethisch reflecteren op buitengewone zorg

**Hoe:** Moreel Beraad, ethische reflectie leiden, medewerkers trainen in ethisch redeneren, deelname Commissie Ethiek

#### VEERKRACHT

**Wat:** Na heftige gebeurtenissen kan de draagkracht binnen team te klein en draaglast te groot zijn om gebeurtenis goed te kunnen verwerken.

**Hoe:** Supervisie, teambegeleiding, reflectie op teamniveau en persoonlijk draagkracht vergroten

#### PALLIATIEVE ZORG

**Wat:** Aandacht voor zingeving in de palliatieve fase voor patiënt, zorgverlener en naaste; ruimte bieden voor diepere emoties en spanningsvelden rondom levenseinde, waaronder ook thema euthanasie.

**Hoe:** Gesprekken met patiënten en naasten, consultatie in samenwerking in CPT

#### KRACHTBRONNEN

**Wat:** Dagelijkse zingeving versterken

**Hoe:** Gesprekken met patiënten over bronnen van zin en kracht om uit te houden wat hen overkomt. En te zoeken naar nieuwe manieren om leven met/ na ziekte vorm te geven

#### VERBINDING

**Wat:** Verbinding herstellen of verstevigen, als tegengif tegen zinverlies en tegen existentiële eenzaamheid

**Hoe:** Naasten betrekken, verbinden met traditie/God/hogere/natuur/kunst. Religie en rituelen, interculturele zorg

#### PROACTIEVE ZORG

**Wat:** Proactieve zorgplanning mede vormgeven

**Hoe:** Trainen medewerkers in sensitiviteit voor zingeving en symbolische communicatie; gesprekken met patiënten na doorverwijzing op levensvragen en zingeving

bronnen: M. Haufe (2020) en Leget (2007) // @Beatrijs Hofland

bronnen: M. Haufe (2020) en Leget (2007) opvraagbaar bij vindplaatszingeving.nl



# *Take away massage*



Signaleren! Wat is een 'pzp'  
opmerking?



Stel de gouden vragen!



Hoe ga jij komende tijd  
anders luisteren?



# Bedankt voor het luisteren!

Heb je vragen? Ik luister!

Beatrijs Hofland

geestelijk verzorger vindplaatszingeving.nl

